

**DVOJJAZYČNÁ
KNIHA
PRO MÍRNĚ
POKROČILÉ ★★**

Jane Charlotte Brontë Eyre

Jana Eyrová

Pro výuku upravila Sabrina D. Harris

- dvojjazyčná kniha
- anglický i český zrcadlový text

MP3

Nahrávka MP3 zdarma na www.albatrosmedia.cz
Román v angličtině namluvený rodilou mluvčí

Jana Eyrová

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

Charlotte Brontë
Jana Eyrová – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Slovo autorky

Jana Eyrová mě provází celým životem. Jako malou mě upoutalo televizní zpracování s Janem Kačerem a Martou Vančurovou, i když musím říct, že vlastně každá verze, ať už filmová nebo knižní, měla něco do sebe. Všechny Jany měly v sobě nezdolné odhodlání a pár špetek rebelie a každý Rochester zase bručounský sex-appeal.

Zdánlivě jednoduchý příběh se mnou rezonuje, protože nejen já, ale všichni chceme, aby se té holčičce, která neměla šťastné dětství a dospívání, už konečně začalo dařit. Charlotta Brontëová dokázala báječně vykreslit proměnu mladé dívky v ženu, jež nedbá společenských pravidel a jde si za tím, po čem její srdce touží.

Pokud rádi fandíte hrdinkám, které se nebojí utkat se s osudem, ponořte se do známého a přece krásného příběhu Jany Eyrové. Malý střípek této ženy se snad skrývá v každé z nás.

Bez mučení se přiznám, že jsem kavárenský povaleč (rozumějte, pracuji v kavárně na počítači), a protože jsem „bazénář“, tak ráda chodím tam, kde mají opravdu velké hrnky. Na Janě Eyrové jsem pracovala v Costa Coffee na Florenci, kde ty úžasné dámy už vědí, že když se zahledím do dálky, potřebuji buď nové kokosové americano, čokoládové brownies, nebo jen povzbuzující úsměv... (No, a možná i brýle..., ale pst :-). Takže zlatička, díky moc.

Ráda bych poděkovala své nakladatelce Yulii Mamonové za šanci, rady, energii, podporu, trpělivost a neustálý úsměv. Já prostě nevím, jak to děláte..., ale jste skvělá... Díky!

Moje Mňamky, za tu moji fascinaci knihami můžeš TY! A já ti za ní moooc děkuju. Díky tomu je můj svět absolutně bez hranic.

Chtěla bych také poděkovat svému bratru Danielovi, který mě jednou absolutně odzbrojil tím, že se mě zeptal, po více než roční práci na historickém románu a v den jeho publikování, na to, proč

nenapíšu něco jako Rowlingová. Když jsem se ho zeptala já, zda její knihy četl, lakonicky odpověděl, že ne :-). Harínku, děkuju za ten hustej počítač! Píše se na něm krásně...

Ze srdce děkuji svému partnerovi Mílovi, který je po mém boku už více než dvacet let. Nevím, kde bereš tu nekonečnou energii, podporu, lásku a jistotu, kterými mě zahrnuješ, ale, prosím, pokračuj, je to báječný...

Sabrina D. Harris

Jane Eyre

Jana Eyrová

1

Gateshead – Life with Mrs Reed’s Family

There was no possibility of taking a walk that day. It was cold, very windy and occasional heavy showers made it impossible for us to stretch out in the garden in the afternoon. We were there in the morning and I could still feel the cold against my face.

I was glad of it. I never liked long walks or the company I was in. They called me a sad child. My parents died and I suddenly became somebody who was only mildly tolerated.

Mrs Reed did not want me to infect her happy children with my sadness so I usually walked far behind them.

They teased me a lot and every time they misbehaved I was the only one to blame.

‘Don’t you ever forget how generous I am to you. You are so lucky to live in such a beautiful house and to have this life. I should have sent you to the orphanage instead of opening my door to you.’

I could repeat those mean words back to her. I knew them by heart. That’s how often I heard them.

Mrs Reed used to tell me how well her children were raised and that they started to misbehave right after I arrived, so it must have been my fault.

I loved books. I found them in the small breakfast room that was located next to the living room. I did not care that I couldn’t read. The pictures told me the stories and I got lost in them. I longed for a different life. A happy life. Far from the fat and ugly John Reed who always scared me to death, far from Mrs Reed who never caressed

1

Gateshead – Život v rodině paní Reedové

Ten den jsme vůbec nemohli jít na procházku. Byla zima, foukal vítr a občasné chladné spršky zapříčinily, že nebylo možné si vyrazit odpoledne na zahradu a protáhnout se. Ráno jsme sice nakrátko byli, ale já stále cítila na tvářích chlad.

Potěšilo mě to. Nikdy jsem neměla ráda dlouhé procházky nebo společnost, ve které jsem byla. Říkali mi totiž smutné dítě. Moji rodiče zemřeli a ze mě stal někdo, koho lidé ve své společnosti pouze strpěli.

Paní Reedová si výslovně nepřála, abych její šťastné děti nakazila svým smutkem, proto jsem se vždy musela držet pár kroků za nimi.

Hodně mě trápily, a pokaždé když zazlobily, na vině jsem byla já.

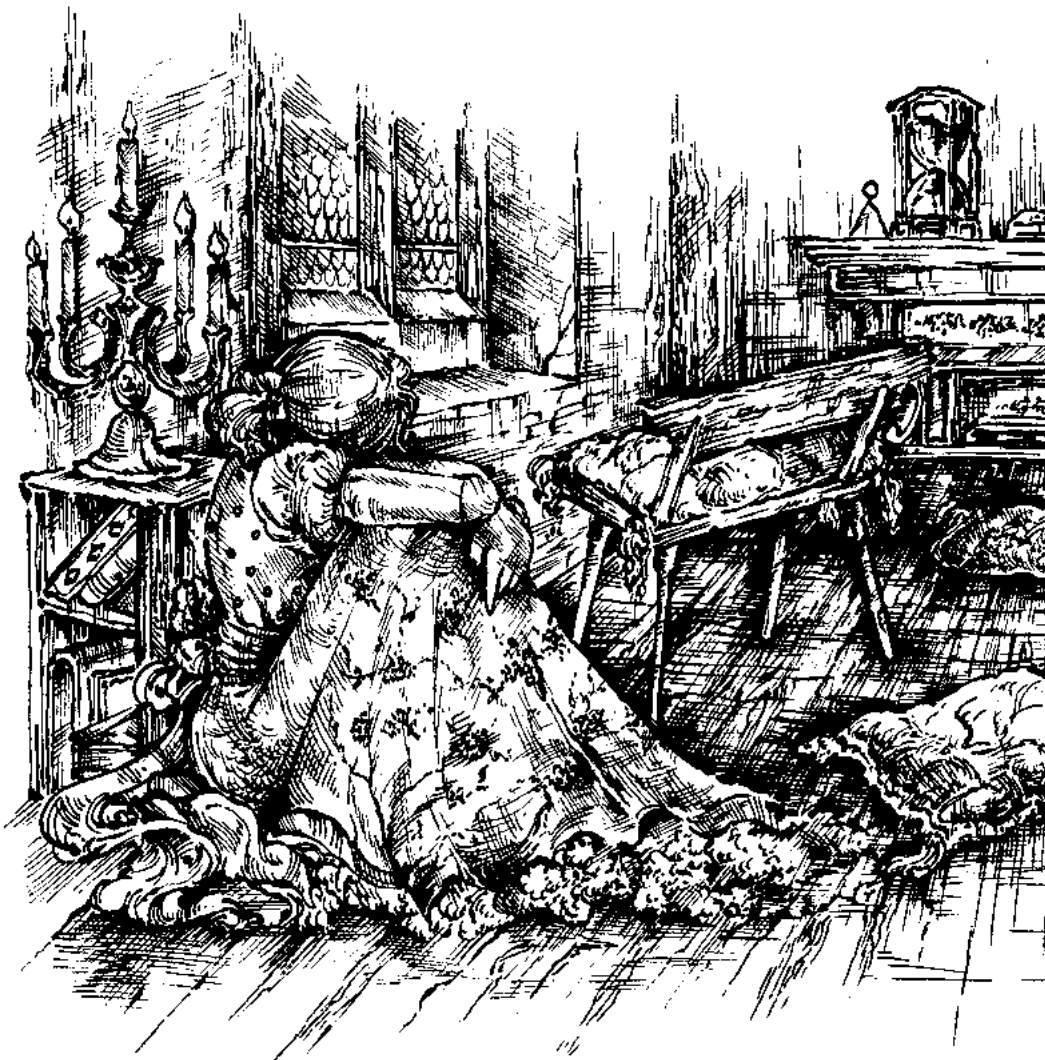
„Nezapomeň, jak moc jsem k tobě velkorysá. Máš obrovské štěstí, že můžeš prožívat svůj život v tak krásném domě. Raději jsem tě měla poslat do sirotčince, než tě přijmout s otevřenou náručí pod svoji střechu.“

Všechna ta její zlá slova jsem uměla z paměti a mohla jsem jí je kdykoliv do očí zopakovat. Tak často jsem je totiž slýchávala.

Paní Reedová mi vždy nezapomněla připomenout, že její děti byly skvěle vychované a od té doby, co jsem přijela já, tak se neumí chovat. Takže to jednoznačně musela být moje chyba.

Zamilovala jsem se do knih. Našla jsem je v malém ranním pokoji, který byl hned vedle přijímacího. Bylo mi jedno, že jsem neuměla číst. Obrázky mi dokázaly převyprávět celý příběh, ve kterém jsem se ráda ztratila. Zoufale jsem toužila po jiném životě. Šťastném životě. Daleko od tlustého a ošklivého Johna Reeda, který mě vždy dokázal vystrašit

me, far from Eliza and Georgiana who paraded their beautiful clothes before my eyes and told me over and over how dull-looking I was.

k smrti, daleko od paní Reedové, která mě nikdy nepohladila, daleko od Elizy a Georgiany, které se rády přede mnou předváděly ve svých překrásných šatech a neustále mi opakovaly, jak nudně vypadám.

One day, after I was unjustly accused of hitting John Reed, which wasn't true, he knocked me down. Nobody listened to me. Instead, I was sent to the most horrifying room in the house. It was the bedroom where Mrs Reed's husband had died. I always thought that his ghost was waiting there to scare me. I was paralyzed with fear and after hours of crying everything went black and I fainted.

When I opened my eyes I saw a doctor. He immediately realized how miserable I was. So, he asked me:

'Why were you crying so much, Jane?'

'Because I was scared and unhappy', I said and I tried not to look around to see who was listening.

The doctor looked at me like he understood. Like he knew what I was going through. And he said:

'Would you like to go away to school and leave this whole family behind?'

'Oh yes I would! I think I could be happy there.'

I couldn't catch my breath. The sudden rush of excitement almost stopped my heart.

The doctor looked at me for a long time and then went to speak with Mrs Reed.

My misery ended when I was sent to Lowood School. At least that was what I thought. It was five days after I spoke with the doctor.

That last morning at my aunt's house wasn't sad at all. Although I lived there as long as I could remember I knew I would not miss a thing.

Jednoho dne, poté, co jsem byla neoprávněně obviněna z toho, že jsem udeřila Johna Reeda, což nebyla pravda, mě srazil ránou k zemi. Nikdo mě ale neposlouchal. Místo toho mě odvedli do toho nejděsivějšího pokoje v celém domě. Byla to ložnice, kde zemřel manžel paní Reedové. Vždycky jsem si říkala, že tam jeho duch vyčkává, aby mě při nejbližší příležitosti mohl vystrašit. Byla jsem paralyzovaná strachy a po dlouhých hodinách, které jsem proplakala, vše najednou zčernalo a já omdlela.

Když jsem pak otevřela oči, uviděla jsem lékaře. Okamžitě poznal, jak moc jsem utrápená, a tak se mě zeptal:

„Proč jsi tak moc plakala, Jano?“

„Protože jsem nešťastná a také jsem se moc bála,“ odpověděla jsem a snažila jsem se nevnímat, kdo je okolo a poslouchá.

Lékař se na mě podíval a já věděla, že mě chápe. Jako by tušil, co prožívám. Zeptal se mě:

„Co bys řekla tomu, kdyby tu pro tebe byla možnost, abys vyrazila do jedné daleké školy a na tuhle rodinu zapomněla?“

„Ó... to se mi líbí! Myslím, že bych tam byla šťastná!“

Nemohla jsem popadnout dech. Náhlá vlna vzrušení mi málem zastavila srdce.

Lékař se na mě dlouze zadíval a pak si odešel promluvit s paní Reedovou.

Moje trápení skončilo, když jsem byla poslána do Lowoodské školy. Aspoň jsem si to myslela. Právě uběhlo pět dní od chvíle, co jsem mluvila s lékařem.

To poslední ráno v domě mé tety Reedové nebylo vůbec smutné. I když tu žiji už tak dlouho, že si to nepamatuji jinak, nebude se mi stýskat po ničem.

My aunt felt offended that I didn't ask her for permission to stay. I stepped up to the carriage and I heard her say to my cousins:

'I am glad that I won't have to look at this ungrateful child anymore.'

The door closed behind me and as the carriage started rolling I deliberately looked the other way.

Moje teta se cítila dotčeně, že jsem ji neprosila o to, abych tu mohla zůstat. Když jsem nastupovala do kočáru, zaslechla jsem ji říkat mým sestřenicím:

„Jsem opravdu šťastná, že už se nemusím dívat do toho jejího nevděčného obličeje.“

Dvířka se za mnou zavřela, a když se kočár rozjel, schválně jsem se dívala na druhou stranu.

2

Lowood School – The New Chapter of My Life

I was happy to leave Mrs Reed's house but it wasn't a pleasant day for travelling. It was January so I should have been glad that it wasn't snowing. But the freezing cold crept through the cracks into the carriage and underneath my clothes. Nobody informed me about the length of my journey, so I was just hoping to arrive to the school alive.

It was dark when I arrived so the only thing I could see was a very large house. Miss Miller, the teacher, took me into the school where I was greeted by almost eighty girls. They were dressed in very ugly brown dresses and they did not look happy at all.

It was time for supper so the teacher led us all to the eatery. I was so hungry and was hoping to get some hot soup. To my surprise, we all got only water and a small piece of bread to eat. I drank all my water, because after my journey I was very thirsty but I was too tired to eat anything.

When the meal was over, the girls joined to say a prayer and then we all went up the stairs to the bedroom. I was so exhausted that I did not notice what the room looked like. I just saw long rows of beds and a few small lights in the corners of the room. The beds weren't too big but each of them was shared by two girls. I slipped into mine and I don't remember my head touching the pillow.

It was an early morning when I heard a bell ringing. It was still dark outside and the room was very cold. To make matters worse, we had to wash in freezing cold water. I was given the brown dress that all the other girls were wearing and then I walked down the

2

Lowoodská škola – Nová kapitola mého života

Byla jsem šťastná, že opouštím dům své tety Reedové, ale ten den nebyl vůbec vhodný na cestování. Byl totiž leden, takže jsem nakonec mohla být vůbec ráda, že nesněží. Mrazivá zima se skulinami dostávala do kočáru a já jsem ji cítila na kůži pod šaty. Nikdo mi neřekl, na jak dlouhou cestu se mám připravit, tak jsem jen doufala, že do školy dorazím živá.

Když jsem přijela, byla tma, takže jedinou věc, kterou jsem viděla, byl velký dům. Učitelka, slečna Millerová, mě vzala dovnitř, kde mě uvítalo asi osmdesát dívek. Byly oblečeny do velmi ošklivých hnědých šatů a vůbec nevypadaly šťastně.

Nastal právě čas večeře, a tak nás učitelka vedla do jídelny. Měla jsem velký hlad a přála si horkou polévku. Velmi mě překvapilo, že jsme dostaly jen vodu a kus chleba k jídlu. Vypila jsem vodu, protože jsem měla po cestě žízeň, ale na jídlo jsem byla příliš unavená.

Po večeři se dívky seskupily, aby pronesly modlitbu, a pak jsme všechny šly nahoru do ložnice. Byla jsem tak vyčerpaná, že jsem si pokoj ani neprohlédla. Všimla jsem si jen dlouhých řad postelí a malých světel v rozích pokoje. Postele nebyly moc velké, a navíc se o každou dělily dvě dívky. Vklouzla jsem do té své a usnula dříve, než se má hlava dotkla polštáře.

Velmi brzy ráno jsem zaslechla zvon. Venku byla ještě tma a v pokoji ukrutná zima. A aby to bylo ještě horší, musely jsme se umýt v ledové vodě. Dostala jsem stejné hnědé šaty, jako měly ostatní

stairs to the classroom, where our early morning lessons were about to begin.

My stomach was rumbling loudly as it seemed like a long time since I had anything to eat but the smell of burning food coming from the kitchen stopped us all from going to the breakfast. We were cold, hungry and miserable.

At nine o'clock our lessons began again. I carefully looked around to see who the girls in my class were. Some of them were almost young women but in those ugly dresses we looked almost the same.

I did not like the teachers. They were unfriendly, cold and very strict. The only one who was nicer was Miss Temple, the head teacher. She came to see us during the morning: 'I know that you couldn't eat your breakfast this morning and I am sure you are very hungry. I have decided that I would pay for your lunch myself. You will have cheese and bread.'

After lunch we were sent out to the garden. It was cold and my brown dress was too thin to keep me warm. It immediately reminded me of the walks in Mrs Reed's garden that I hated. The girls looked very cold and some of them even ill. I walked around and hoped to find somebody to talk to. But no one even looked at me, let alone spoke to me.

I walked even more and found a girl reading a book, so I decided to be friendly with her.

'What are you reading? Is it interesting?' I asked.

'I like it', she replied and looked at me.

I sat next to her. She smiled. Her name was Helen Burns. I liked her right away.

'Is Miss Temple the owner of our school?'

Helen shook her head.

dívky, a pak už jsme po schodech šly do učebny, kde začínaly naše ranní lekce.

Prázdný žaludek mi hlasitě zpíval, protože už to bylo hodně dlouho od chvíle, kdy jsem naposledy něco snědla, ale pach spáleného jídla, vycházející z kuchyně, nás zastavil na cestě na snídani. Byla nám zima, měly jsme hlad a vůbec jsme se cítily mizerně.

V devět hodin nám začalo vyučování znovu. Nenápadně jsem se rozhlédla okolo sebe, abych si své spolužačky prohlédla. Z některých už byly téměř mladé ženy, ale v těch ošklivých šatech vypadaly všechny téměř stejně.

Učitelky jsem neměla ráda. Byly chladné, přísné a vůbec se netvářily přátelsky. Jediná hodná byla slečna Templeová, naše ředitelka. Přišla se na nás během ranního vyučování podívat: „Vím, že jste dnes ráno neměly snídani a máte hlad. Rozhodla jsem se, že vám zaplatím oběd. Budete mít chléb a sýr.“

Po obědě nás poslali na zahradu. Byla zima a mé hnědé šaty byly příliš tenké na to, aby mě pořádně zahřály. Okamžitě jsem si vybavila nenáviděné procházky v zahradě paní Reedové. Dívkám byla také velká zima, a navíc byly některé nemocné. Chodila jsem sem a tam a doufala, že najdu někoho, s kým bych si mohla popovídat. Žádná se na mě ani nepodívala, natož aby se mnou promluvila.

Pak jsem šla dál a potkala dívku, která si četla knihu. Rozhodla jsem se s ní sprátelit.

„Co čteš? Je to zajímavé?“ zeptala jsem se.

„Mně se to líbí...“ odvětila a vzhledla.

Sedla jsem si k ní a ona se usmála. Jmenovala se Helena Burnsová a hned se mi zalíbila.

„Patří naše škola slečně Templeové?“

Helena zavrtěla hlavou.

‘Mr Brocleturst owns the school. He pays for our clothes and food.’

Helen closed the book and turned to me. I asked her many more questions and she patiently answered all of them.

That afternoon I found out that Mr Brocleturst was not a generous man. There was not enough food for all of us and because of that many girls were ill. He bought clothes for all of us, but they weren’t warm enough, we girls were always cold.

Spring that year was bad. Many of the girls became ill. They had an infectious disease and some of them died from it.

Our lessons stopped because of that and we spent most of the time walking in the fields near the school. We were lucky that it was now warm and sunny. Unfortunately, Helen Burns, my friend, was ill. She spent her days lying in bed. Her condition slowly worsened so Miss Temple moved her to her own room. One evening I was allowed to see her. I was shocked. She was almost a shadow of her former self. She was pale and very thin. I could see how hard it was for her to breathe let alone speak. Her voice was very low. I had to lean closer to hear her.

‘Jane, I am so glad you could have come. I wanted to tell you that I can no longer be your friend. We have to say goodbye.’

‘Why? What have I done?’ I asked, surprised. ‘Are you leaving the school?’

‘Yes I am, dear Jane. I will be travelling far away’.

‘Can I come with you?’ I can’t lose my friend, I thought.

She just closed her eyes. Her long lashes covered her pale skin.

I thought she fell asleep, so I got in bed next to her and fell asleep as well. I woke up in the morning and I felt that the room

„Patří panu Broclehurstovi. Ten platí za naše jídlo a oblečení.“

Helena sklapla knihu a otočila se na mě. Zahrnula jsem ji spoustou otázek a ona na ně trpělivě odpovídala.

To odpoledne jsem zjistila, že pan Broclehurst nebyl vůbec štedrý člověk. Dívky nikdy neměly dostatek jídla, a proto byly některé nemocné. Nakoupil sice oblečení nám všem, ale nebylo dostatečně teplé, aby nás zahřálo.

Jaro ten rok bylo příšerné. Mnoho dívek dostalo nějakou infekční chorobu a mnoho jich na ni také zemřelo.

Kvůli tomu škola přestala s výukou a my jsme trávily dny procházkami po polích za školou. Měly jsme štěstí, že už bylo tepleji a svítilo sluníčko. Bohužel moje kamarádka Helena Burnsová onemocněla také. Byla celé dny upoutána na lůžko. Její zdravotní stav se pomalu horšil, a tak ji slečna Templeová přesunula do svého pokoje. Jednou večer mě za ní vzala. Její vzhled mi vyrazil dech. Vypadala jako duch. Byla úplně průsvitná a pohublá. Velice těžce dýchala a nemohla skoro mluvit. Musela jsem se naklonit, abych slyšela, co šeptá.

„Jano, jsem moc ráda, žeš přišla. Musím ti totiž říct, že už nemohu být dál tvou přítelkyní. Budeme se muset rozloučit.“

„Proč? Co jsem provedla?“ zeptala jsem se překvapeně. „Opouštíš školu?“

„Ano, drahá Jano. Odjízďím daleko.“

„A můžu jet s tebou?“ Nemohu přijít o přítelkyni, pomyslela jsem si.

Místo odpovědi jen zavřela oči a dlouhé řasy překryly její průsvitnou tvář. Myslela jsem si, že usnula, a tak jsem si vlezla k ní a také usnula. Probudila jsem se ráno a všude bylo zvláštní ticho. Dotkla

was still. I touched Helen's hand and it was cold. I realized my friend had died.

I cried so much and at one point I wanted to be dead too. But all the deaths had a strangely positive outcome. People started to be interested in the conditions under which we all lived and enquired about the quality of our food and clothing. They started sending the school money so our lives improved a lot. I was just very sad that Helen did not live to see it.

jsem se Heleniny ruky, ale ta by studená. V tu chvíli mi došlo, že má přítelkyně zemřela.

Plakala jsem tak moc, až jsem v jednu chvíli chtěla zemřít také. Ale všechna ta úmrtí měla zvláště pozitivní dopad. Lidé z okolí se začali zajímat o nás a podmínky, ve kterých jsme ve škole žily, a také se vyptávali na kvalitu jídla a oblečení. Začali naší škole posílat peníze, a tak se naše životy velice zlepšily. Bylo mi jen strašně líto, že se toho Helena nedožila.

03

3

Lowood School – I am a Teacher Now

I finished my studies when I was 16 years old. At that age some of the girls returned back to their families. I did not. I had nowhere to go and I somehow got used to the quiet pace of life. So when I was asked to become a teacher here I did not hesitate a minute.

I enjoyed my new role. I was kind and understanding but also strict when it came to learning languages and writing. I tried not to bore my pupils. I wanted them to enjoy learning new things and reading books. But, after two years of teaching, I felt that it was time for me to make a big change. I wanted to see the world and meet the people I read about.

I decided to find myself a job. I put an offer into a local newspaper. In my job advert I said that I was a teacher and I was looking to work for a family as a governess. I also said that I could speak French, play the piano, paint and that I knew a lot about art.

A long time passed. I was almost losing hope and was afraid that maybe I left something important out in my advert. Maybe that was the reason why nobody replied.

But, then, one morning I received a letter from Mrs Fairfax who lived in a place called Thornfield Hall. My heart was beating really fast like it would jump out of my chest because this was IT. I had dreamed about this moment since the day I published my job advert. My hands were shaking. I went up to my room and sat down on the bed.

3

Lowoodská škola – A teď je ze mě učitelka

Svá studia jsem ukončila, když mi bylo šestnáct let. V tom věku se většina dívek vracela ke svým rodinám. Já ne. Neměla jsem, kam se vrátit, a také jsem si už na tohle tiché místo zvykla. A tak, když jsem byla požádána, abych tady začala vyučovat, nenechala jsem se přemlouvat ani chvíli.

Svou práci jsem si užívala. Byla jsem milá a chápavá, ale také přísná, a to hlavně při výuce psaní a jazyků. Snažila jsem se, abych své žáčky nenudila. Chtěla jsem, aby si studium nových věcí a čtení knih zamilovaly. Avšak po dvou letech učení jsem cítila, že přišla doba na velké změny. Toužila jsem uvidět ten svět a potkat všechny ty zajímavé lidi, o kterých jsem četla.

Rozhodla jsem se, že si najdu práci, a hned jsem si dala inzerát do místních novin. Psala jsem v něm, že jsem učitelka a že hledám práci v rodině jako vychovatelka. Zmínila jsem také, že mluvím francouzsky, hraji na piano, maluji a hodně toho vím o umění.

Prošlo ale mnoho času a já už pomalu přestávala doufat. Obávala jsem se toho, že jsem třeba něco důležitého v inzerátu vynechala, a proto mi žádná odpověď nepřišla.

Až jednou ráno mi přišel dopis od paní Fairfaxové, která bydlela na místě zvaném Thornfield Hall. Srdce se mi rozbušilo, jako kdyby mi chtělo vyskočit z hrudi, protože to bylo konečně TADY. Snila jsem o tom ode dne, kdy jsem si podala inzerát. Ruce se mi klepaly. Šla jsem do svého pokoje a sedla si na postel.